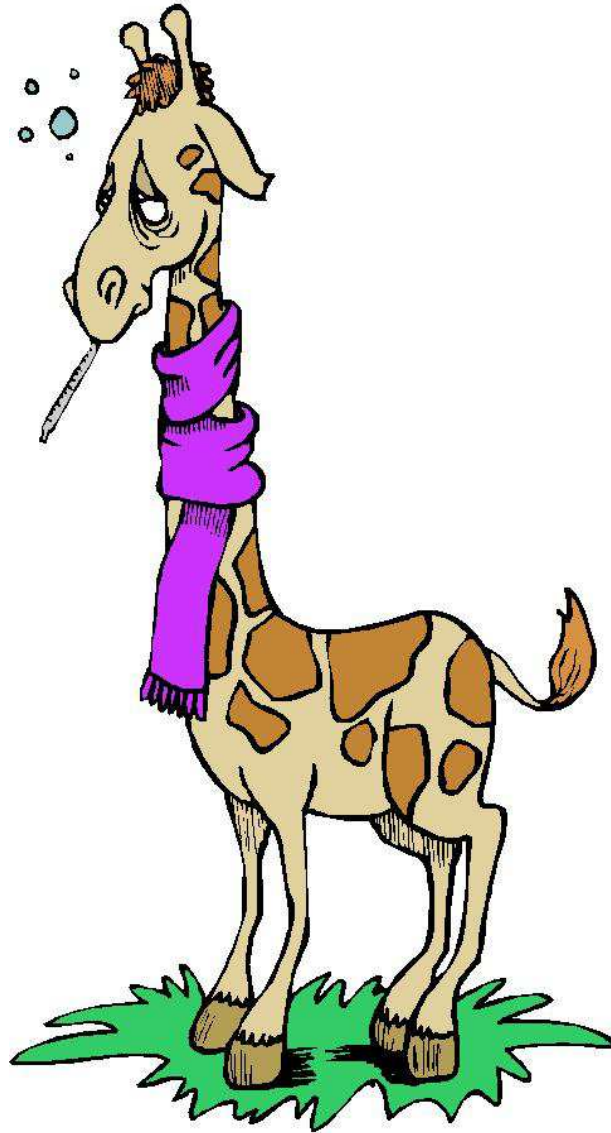

ZIEKTEBELEID

Inhoud

Inleiding ziektebeleid.....	3
Wanneer mag uw kind niet komen?	3
Geneesmiddelen.....	4
Ophalen van uw kind	4
De volgende ziekten kunnen voorkomen binnen het kindercentrum:	5
1. Ontstoken Amandelen.....	6
2. Diarree	7
3. Middenoorontsteking (Sereuze Otitis Media) en Loopoor.....	8
4. Oogontsteking.....	9
5. Spruw (Candidiasis)	11
6. Verkoudheid (Rhinovirus of Coronavirus).....	12
7. Waterwratten (Mollusca Contagiosa)	13
8. Wormpjes (Aarsmaden, Oxyuren)	14
9. Hoofdluis *)	15
10. Krentenbaard/ kinderzeer (Impetigo).....	16
11. Ringworm (Tinea)	17
12. Roodvonk (Scarlatina).....	19
13. RS-virus.....	21
14. Vijfde ziekte (parvovirusinfectie).....	23
15. Waterpokken (varisella).....	25
16. Zesde ziekte (Exanthema subitum).....	27
17. Schurft (Scabiës)	29
18. Koortslip (herpes labialis)	31
19. Hand-, voet- en mondziekte.....	33
20. Bof	35
21. Mazelen	37
22. Rodehond (Rubella)	38
23. Kinkhoest.....	41

		Ziektebeleid	
Datum:	01-07-2023		
Versie:	3		

INLEIDING ZIEKTEBELEID

Met dit beleid willen we u duidelijkheid geven hoe we omgaan met een ziek kind of een kind dat zich niet lekker voelt. Alle kinderen worden wel eens ziek of dreigen ziek te worden. Als kinderen zich niet lekker voelen zijn ze vaak uit hun ritme en vragen ze meer aandacht en verzorging. In sommige gevallen kunnen zij ook de andere kinderen besmetten. Het kindercentrum is dan geen geschikte plek om uw zieke kind naar toe te brengen. Of uw kind wel of niet naar het kindercentrum kan is afhankelijk van hoe het kind zich voelt en welke ziekte uw kind heeft. Als uw kind zich niet lekker voelt, dan neemt de pedagogisch medewerker hierover contact met u op.

De pedagogisch medewerker gaat niet met uw kind naar de huisarts. In geval van een levensbedreigende situatie of een ernstige ongeval zal de pedagogische medewerker onmiddellijk 112 bellen (zie ook ons beleid "ziekte en ongevallen", op te vragen bij uw opvanglocatie).

WANNEER MAG UW KIND NIET KOMEN?

Heeft uw kind koorts, dan kan het niet naar het kindercentrum. Koorts is een reactie van het lichaam op een infectie. Bij een lichaamstemperatuurstijging tot 37,9°C spreekt men over verhoging, daarboven

(38,0°C of hoger) is er sprake van koorts.

Bij 38°C koorts kijkt de pedagogisch medewerker naar het welbevinden van het kind en overlegt met de ouders. Bij 38,5°C wordt de ouder/verzorger gebeld om het kind op te halen.

Koorts is een van de mechanismen van het lichaam om te helpen infectieziekten te onderdrukken en heeft daarom ook een nuttige functie. Het lichaam kan binnengedrongen virussen of bacteriën beter bestrijden bij hogere lichaamstemperatuur. Koorts versnelt het hartritme en daarmee de bloedsomloop, waardoor enerzijds de cellen van het immuunsysteem sneller aangevoerd worden en gifstoffen (van bijvoorbeeld bacteriën) vlotter afgevoerd worden. Koorts is dus een natuurlijk beschermingsmechanisme. Kinderen krijgen vaker en makkelijker koorts dan volwassenen, er zijn nu eenmaal veel kinderziekten en andere infecties. Koorts kan geen kwaad en is geen reden tot ongerustheid. Een kind met koorts hoeft niet in bed te blijven, maar zorg er wel voor dat het genoeg rust krijgt en vermijd een drukke omgeving. Dwing uw kind niet om te eten, maar geef wel extra drinken aan uw kind want een jong kind met koorts kan makkelijker uitdrogen.

GENEESMIDDELEN

Voor het toedienen van geneesmiddelen door de pedagogisch medewerker dient de ouder/verzorger toestemming te geven. Hiervoor dient het formulier "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" ingevuld en ondertekend te worden door de ouder/verzorger. Het originele formulier blijft op de locatie en wordt gearhiveerd bij de kindgegevens. De ouder/verzorger ontvangt een kopie.

Het geneesmiddel wordt toegediend conform het doktersvoorschrift – zie etiket van de verpakking. In het geval van medicijnen op doktersvoorschrift dient deze in de **originele** verpakking aangeleverd te worden, voorzien te zijn van etiket en uitgeschreven te zijn op de naam van het desbetreffende kind. Het formulier is niet van toepassing voor medische handelingen op medische indicatie (zie procedure Wet BIG).

Let op: Het eerste gebruik van het medicijn dient thuis te zijn toegediend.

PARACETAMOL

Er mag geen paracetamol gegeven worden door de pedagogisch medewerker. Het geven van paracetamol door de ouder / verzorger op de locatie mag eveneens niet, tenzij de arts dit heeft voorgeschreven en uitsluitend na overleg met de betreffende clustermanager.

OPHALEN VAN UW KIND

Wanneer uw kind niet mee kan komen in de groep omdat het te ziek is en constant individuele aandacht nodig heeft, kan de pedagogisch medewerker beslissen dat uw kind opgehaald dient te worden.

Het RIVM heeft tevens richtlijnen opgesteld wanneer een kind wel of niet het kindercentrum mag bezoeken. Zie www.rivm.nl.

Voor de laatste informatie omtrent ziekten kunt u de website van het RIVM bezoeken.

DE VOLGENDE ZIEKTEN KUNNEN VOORKOMEN BINNEN HET KINDERCENTRUM:

01. Ontstoken Amandelen (Tonsillen)
02. Diarree
03. Middenoorontsteking/Loopoor (Sereuze otitis media)
04. Oogontsteking
05. Spruw (Candidiasis)
06. Verkoudheid (Rhinovirus of coronavirus)
07. Waterwratten (Mollusca contagiosa)
08. Wormpjes (Aarsmaden, Oxyuren)
09. Hoofdluis
10. Kinderzeer/ Krentenbaard (Impetigo)
11. Ringworm (Tinea)
12. Roodvonk (Scarlatina)
13. RSV (Respiratoir synsytieel virus)
14. Vijfde ziekte (Eryhema infectiosum/ parvovirusinfectie)
15. Waterpokken (Varicella)
16. Zesde ziekte (Exanthema subitum)
17. Schurft (Scabiës)
18. Koortslip (Herpes Libialis)
19. Hand, voet en mondziekte (Enterovirus)
20. Bof (Parotitus Epidemica)
21. Mazelen (Morbilli)
22. Rode Hond (Rubella)
23. Kinkhoest (Bordetella)

1. ONTSTOKEN AMANDELEN

Wat is het?

Ieder kind heeft twee keelamandelen (tonsillen) en een neusamandel. Als de amandelen goed werken zijn ze heel nuttig voor ons lichaam. Ze vormen een soort filters die binnendringende ziektekiemen moeten bestrijden. Soms werken de amandelen niet goed en raken ze ontstoken. Ze worden dan dik en pijnlijk. Dit kan gepaard gaan koorts. Het kind kan zich hierdoor ziek gaan voelen. Een ontstoken neusamandel kan ook andere ziekten veroorzaken, zoals een middenoorontsteking, chronische verkoudheid en/of keelpijn.

Het niet goed werken van de amandelen kan ook zorgen voor slecht slapen, snurken, een gebrek aan eetlust en hangerigheid bij kinderen.

De verschijnselen:

De amandelen worden dik en pijnlijk.

Dit kan gepaard gaan koorts. Het kind kan zich hierdoor ziek gaan voelen.

Een ontstoken neusamandel kan ook andere ziekten veroorzaken, zoals een middenoorontsteking, chronische verkoudheid en/of keelpijn.

Het niet goed werken van de amandelen kan ook zorgen voor slecht slapen, snurken, een gebrek aan eetlust en hangerigheid bij kinderen.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

In overleg met uw huisarts en KNO-arts kunt u besluiten de amandel(en) te laten verwijderen. De ernst van de klachten bepaalt of het nodig is de amandelen te verwijderen. Hierbij is het erg belangrijk hoe ziek het kind is en hoe vaak. Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen te bestrijden, kan het verstandig zijn om de amandelen weg te laten halen. Vanzelfsprekend hangt het hierbij van de klachten af, of alleen de neusamandel of zowel keel- als neusamandelen worden verwijderd. De leeftijd van het kind speelt eveneens een rol, hoe jonger het kind hoe terughoudender uw arts zal zijn.

Een absolute leeftijdsgrens is er niet, de ernst van de klachten is en blijft de belangrijkste factor.

Beleid van Monter Kinderopvang

Kinderen waarbij de neus- en keelamandelen of de keelamandelen zijn verwijderd moeten een week thuis blijven. Wanneer alleen de neusamandelen van uw kind verwijderd zijn, mag uw kind wel naar het kindercentrum komen. Voorwaarde hierbij is dat uw kind zich weer goed voelt en geen koorts heeft.

2. DIARREE

Wat is het?

Diarree kan veroorzaakt worden door verschillende soorten ziekteverwekkers. Meestal gaat het om virussen, maar ook bacteriën en parasieten kunnen diarree veroorzaken. Diarree is over het algemeen een onschuldige aandoening, die binnen enkele dagen vanzelf weer overgaat. De huisarts laat alleen laboratorium onderzoek verrichten als het om een ernstige of langdurige diarree gaat. Als er bloed bij de diarree zit, kan dit op een ernstige ziekte wijzen. Daarom moeten kinderen met bloederige diarree naar de huisarts voor verder onderzoek.

De verschijnselen:

Meer dan driemaal per dag waterdunne ontlasting
Misselijkheid, braken en soms koorts

Hoe krijg je het?

De ontlasting van het zieke kind is besmettelijk. Via de handen kan de ziekteverwekker op anderen worden overgedragen. Ook kun je diarree krijgen door het eten van besmet voedsel en het drinken van besmet water.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

- Zorg ervoor dat een kind met diarree goed blijft drinken.
- Bij bloed bij de ontlasting is het belangrijk een huisarts te raadplegen.
- Neem algemene hygiënemaatregelen goed in acht. Let hierbij vooral op de hygiëne tijdens het verschonen van uw kind, toiletgang, voedselbereiding en het schoonmaken van voedsel en kookgerei.
- Maak het toilet (deurknop, kraan en vloer) vaker schoon en maak een commode bij iedere verschoning goed schoon.

Beleid van Monter Kinderopvang

Bij bloederige diarree mag het kind niet naar het kindercentrum komen, totdat bekend is waardoor de diarree wordt veroorzaakt. Indien de pedagogisch medewerker op de opvanglocatie signaleert dat een kind bloederige diarree heeft, dan neemt deze direct contact op met de ouder/verzorger. Is de oorzaak bekend en voelt uw kind zich goed, dan kan het in overleg met de medewerkers naar het kindercentrum komen. Wanneer uw kind zich (nog) niet goed voelt, is het voor uw kind prettiger om thuis te zijn.

3. MIDDENOORONTSTEKING (SEREUZE OTITIS MEDIA) EN LOOPPOOR

Wat is het?

Een acute middenoorontsteking is een plotseling optredende infectie van het middenoor. Deze ontsteking kan veroorzaakt worden door allerlei virussen en bacteriën, die ook verkoudheid en andere luchtweginfecties veroorzaken.

De verschijnselen:

Flinke oorpijn

Koorts en hangerigheid

Als complicatie van een middenoorontsteking kan een loopoor ontstaan. Bij een loopoor is het trommelvlies kapot gegaan en komt er pus uit het oor. De pijn en koorts nemen dan af. Het pus ziet er uit als helder vocht of als snot: lichtgeel, vrij dun en het stinkt vaak. Een loopoor kan twee weken aanhouden.

Andere, ernstige complicaties bij een middenoorontsteking kunnen zijn:

- een chronische middenoorontsteking met gehoorverlies als gevolg
- infectie van het bot achter het oor
- hersenvliesontsteking.

Hoe krijg je het?

Een middenoorontsteking treedt meestal op na een verkoudheid. De verkoudheid en ook de eventueel daaropvolgende oorontsteking loop je op door contact met kleine vochtdruppeltjes, die afkomstig zijn uit neus en keel van verkouden mensen. Het pus uit een loopoor is besmettelijk, maar contact hiermee leidt tot een verkoudheid, maar niet direct tot loopoor.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

Een kind met een middenoorontsteking voelt zich meestal ziek. Ons advies is dan ook: Ga met uw kind naar de huisarts. Wanneer een kind een loopoor heeft, dan is het heel belangrijk om een goede hygiëne in acht te nemen zoals: regelmatig deppen van het pus uit de oorschelp met een wattenbolletje (nooit met wattenstokjes in het oor gaan) en daarna goed handen wassen.

Beleid van Monter Kinderopvang

Een kind met een middenoorontsteking en/of loopoor mag naar het kindercentrum komen als het zich (weer) goed voelt. De bacteriën die een loopoor veroorzaken komen heel veel voor. (Een kind met een snotneus hoeft bijvoorbeeld ook niet thuis te blijven).

4. OOGONTSTEKING

Wat is het?

Een oogontsteking kan veroorzaakt worden door een infectie met een virus of bacterie. In de meeste gevallen gaan de klachten na enkele dagen vanzelf weer over.

De verschijnselen:

Rode ogen

Opgezette oogleden

Gele of groene pus uit het oog

Soms kunt u oogontsteking behandelen met oogdruppels of een oogzalf die antibioticum bevatten.

Hoe krijg je het?

Meestal is de oogontsteking een complicatie van een neusverkoudheid en vindt de besmetting plaats door druppeltjes afkomstig uit keel en neus van verkouden mensen. Ook het pus uit de ogen is besmettelijk. Via de handen (wrijven) kunnen de ziektekiemen op anderen worden overgebracht.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

- Zorg voor een goede handhygiëne.
- Voorkom verdere besmetting door het kind niet in de ogen te laten wrijven.
- Gebruik voor het schoonmaken van het oog (afgekoeld) gekookt water en neem voor ieder oog een apart doekje. Veeg bij het schoonmaken van de ogen altijd in de richting van de neus.

Als u een kind moet druppelen met oogdruppels, doe het dan als volgt:

- Was voor behandeling uw handen.
- Leg uw kind op de rug en vraag uw kind om de ogen dicht te knijpen
- Druppel de vloeistof in de binnenkant van het oog, daarna kan uw kind de ogen weer openen en daarna weer zachtjes te sluiten.
- Als u een baby moet druppelen, dan kunt u het beste het onderooglid voorzichtig omlaag trekken en daar de vloeistof in druppelen.
- Was na het druppelen uw handen.

Beleid van Monter Kinderopvang

Uw kind hoeft niet thuis te blijven. Het is een onschuldige aandoening, die meestal vanzelf weer overgaat.

Bij kleine kinderen is een oogontsteking vaak een complicatie van een neusverkoudheid.

N.B. Behalve door een infectie met virussen of bacteriën, kan een oogontsteking ook veroorzaakt worden door een allergie of door prikkelende stoffen die in het oog terecht zijn gekomen. Het is verstandig om dan een huisarts te raadplegen.

5. SPRUW (CANDIDIASIS)

Wat is het?

Spruw is een schimmelinfectie in de mond. De schimmel die spruw veroorzaakt komt veel voor, maar krijgt meestal niet de kans om uit te groeien. De schimmel groeit alleen uit tot een infectie als er sprake is van verminderde weerstand. Dezelfde schimmel die spruw veroorzaakt, kan ook luieruitslag veroorzaken.

De verschijnselen:

Witte vlekjes in de mond die u niet kunt wegpoetsen.*)

Hoe krijg je het?

Spruw wordt meestal overgedragen van moeder op kind. Uw kind kan al tijdens de bevalling worden besmet, als de moeder een vaginale schimmelinfectie heeft. Ook kan uw kind besmet worden via tepelcontact bij het geven van borstvoeding.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

- Als de spruw hardnekkig is of uw kind wil niet meer drinken, dan kunt u naar uw huisarts gaan om eventueel medicijnen voor te laten schrijven.
- Spoel de mond van het kind schoon met afgekoeld gekookt water na het voeden.
- Reinig speelgoed van het kind dagelijks.

Beleid van Monter Kinderopvang

Uw kind hoeft niet thuis te blijven met spruw.

*) Een Aft is een ontsteking in de mond, meestal op het tandvlees of aan de binnenkant van de wang in de vorm van een "putje". Een aft ziet er ook vaak wit uit, maar is niet besmettelijk. Uw kind kan gewoon naar het kindercentrum komen.

6. VERKOUDEID (RHINOVIRUS OF CORONAVIRUS)

Wat is het?

Een verkoudheid is een infectie van de bovenste luchtwegen, veroorzaakt door een virus. Er zijn vele soorten virussen die verkoudheid kunnen veroorzaken.

De verschijnselen:

Niezen

Hoesten

Waterige afscheiding uit de neus

Soms keelpijn

Soms koorts

Meestal duren de klachten niet langer dan een week.

Als complicaties van verkoudheid kunnen optreden:

Oorontsteking, oogontsteking, ontsteking van de bijholten, ontstoken amandelen, bronchitis en longontsteking.

Hoe krijg je het?

Het virus verspreidt zich via kleine druppels in de lucht. Deze druppeltjes zijn afkomstig uit de neus- en keelholte (door niezen en hoesten) van iemand die verkouden is. Uw kind kan ook besmet worden met het virus via hand- of mondcontact. Het is een misvatting dat uw kind verkouden wordt door het buitenlopen zonder jas of door een nat pak als gevolg van een regenbui. Wel kan daardoor de weerstand verminderen, waardoor het virus de kans krijgt om toe te slaan.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

Een verkoudheid is een onschuldige aandoening, die niet te vermijden is. Verkoudheid komt bij jonge kinderen zeer veel voor: gemiddeld wel tien keer per jaar.

Beleid van Monter Kinderopvang

Uw kind hoeft niet thuis te blijven. Als uw kind zich niet goed voelt, dan is het voor het kind prettiger om thuis te zijn.

7. WATERWRATTEN (MOLLUSCA CONTAGIOSA)

Wat is het?

Waterwratten worden veroorzaakt door een virus. Het is een goedaardige huidaandoening, die vaak bij peuters en kleuters voorkomt. Waterwratten verdwijnen meestal vanzelf binnen zes tot achttien maanden. Daarna is het kind immuun voor waterwratten.

De verschijnselen:

Kleine, maximaal erwtgrote, glanzende parelmoerachtige bultjes

In het midden zit een grote porie

Waterwratten ontwikkelen zich meestal op de romp, bij de oksels, bovenarmen, elleboog, bovenbenen en bij de knieholte

Hoe krijg je het?

De waterwratten zijn gevuld met vocht. In dit vocht zit het virus. Wanneer de waterwratten vanzelf of door krabben opengaan, komt het besmettelijke vocht eruit. Je kunt besmet worden door direct contact met iemand met waterwratten of via voorwerpen zoals handdoeken. Na de besmetting duurt het enkele weken tot maanden voordat de waterwratten ontstaan.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

- Laat uw kind niet aan de wratjes krabben.
- Dek open wratjes goed af.
- Zorg voor een goed hygiëne.
- Gebruik voor het kind een apart washandje en handdoek.
- Reinig het speelgoed regelmatig.

Beleid van Monter Kinderopvang

Uw kind hoeft niet thuis te blijven. Het is namelijk een onschuldige aandoening die vanzelf weer over gaat. Uw kind voelt zich waarschijnlijk ook niet ziek.

8. WORMPJES (AARSMADEN, OXYUREN)

Wat is het?

Aarsmaden zijn kleine wormpjes die in het darmkanaal leven. Ze komen met de ontlasting naar buiten en zijn dan met het blote oog zichtbaar. De wormpjes zijn ongeveer één centimeter lang en wit van kleur.

De verschijnselen:

Jeuk rond de anus

Soms vage buikklachten

Oververmoeidheid en prikkelbaarheid als gevolg van slecht slapen door de jeuk

Hoe krijg je het?

Als een kind met wormpjes zich krabt rond de anus worden de nagels en vingers besmet met eitjes. Deze eitjes komen dan vaak via de vingers weer in de mond terecht en groeien in de darmen uit tot nieuwe wormpjes. Op die manier houdt het kind de infectie in stand.

De eitjes blijven ook kleven aan kleding en beddengoed en kunnen dus ook anderen met eitjes besmetten. Je ziet vaak dat het hele gezin besmet raakt als één van de gezinsleden last heeft van wormpjes. Een kind blijft besmettelijk, zolang er wormen in de darmen zijn die eitjes leggen.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

- Zorg voor een goed hygiëne.
- Gebruik vloeibare zeep en een schone handdoek.
- Maak speelgoed en voorwerpen voor gemeenschappelijk gebruik goed schoon.
- Knip de nagels kort, borstel ze eventueel schoon.

Beleid van Monter Kinderopvang

Uw kind hoeft niet thuis te blijven, als uw kind wordt behandeld.

9. HOOFDLUIS *)

Wat is het?

Hoofdluizen zijn kleine beestjes die leven op warme en behaarde plekken op het hoofd. Daar houden ze zich in leven door het zuigen van bloed. Ze kunnen zich vooral snel verspreiden onder kinderen. Daarom is het belangrijk regelmatig te controleren, bijvoorbeeld 1 keer per maand. Begin de behandeling zo snel mogelijk, liefst dezelfde dag.

De verschijnselen:

Hoofdluis kan voor veel jeuk op het hoofd zorgen.

Hoe krijg je het?

Hoofdluis kun je krijgen van iemand die hoofdluis heeft. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere, bijvoorbeeld als kinderen met elkaar spelen of een selfie maken. Ze verplaatsen zich niet via kleding, beddengoed of knuffels.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

- Regelmatig het haar controleren, bijvoorbeeld elke 1ste dag van de maand
- Controleer vooral het haar achter de oren en in de nek
- Heeft uw kind hoofdluis dan is het belangrijk om 2 weken lang het haar dagelijks te kammen met een fijntandige kam
- Gebruik een anti hoofdluis shampoo

Beleid van Monter Kinderopvang

Als de medewerkers van een kindercentrum een melding van hoofdluis krijgen, wordt als volgt gehandeld. De ouders van kinderen op de groep worden op de hoogte gesteld. Er wordt nooit gemeld om welk kind het gaat. U krijgt instructies mee hoe u uw kind(eren) het beste kunt controleren. Als er 3 meldingen zijn, worden alle ouders van het kindercentrum op de hoogte gesteld middels een brief op de deur. Na behandeling van de hoofdluis is uw kind weer welkom op de groep. Uw kind hoeft niet thuis te blijven.

*) Hoofdluis is géén ziekte

10. KRENTENBAARD/ KINDERZEER (IMPETIGO)

Wat is het?

Krentenbaard, ook wel impetigo genoemd, is een besmettelijke huidinfectie die vaak voorkomt bij jonge kinderen. Krentenbaard wordt veroorzaakt door een bacterie. Meestal door de bacterie *Staphylococcus aureus* maar krentenbaard kan ook veroorzaakt worden door de groep-A-streptokokken.

De verschijnselen:

Ziekteverschijnselen zijn bultjes en blaasjes in het gezicht rond de neus of mond, wat de naam krentenbaard verklaart.

Hoe krijg je het?

De bacterie wordt vaak overgedragen door contact met het vocht uit de blaasjes van iemand met krentenbaard. Krabben aan krentenbaardplekken kan leiden tot besmetting via handen of bijvoorbeeld speelgoed. Krentenbaard is besmettelijk tot 2 dagen na het starten van een antibioticabehandeling en/of totdat de blaasjes zijn opgedroogd. Kans op besmetting kan verkleind worden door goede hand- en hoesthygiëne. Omdat tegen krentenbaard geen immuniteit ontstaat, kunnen mensen de aandoening meerdere keren krijgen.

Wat kunt u als ouder/ verzorger doen?

- Laat uw kind niet aan de blaasjes en bultjes krabben.
- Zorg voor een goed hygiëne.
- Gebruik voor het kind een apart washandje en handdoek.
- Reinig het speelgoed regelmatig.

Beleid van Monter Kinderopvang

Kinderen met krentenbaard kunnen gewoon naar dagverblijf, peuterspeelzaal en school.

11. RINGWORM (TINEA)

Wat is het?

Ringworm is een aandoening die door schimmels wordt veroorzaakt. Ringworm (soms ten onrechte ringschurft genoemd) is geen worm en geen mijt. Het is een aandoening die veroorzaakt wordt door schimmels, meestal van het geslacht *Microsporum* of *Trichophyton*. De aandoening wordt ook wel *Tinea Corporis* genoemd (op de romp) of *tinea capitis* (als het op het hoofd is gelokaliseerd).

De schimmel dringt de bovenste lagen van de huid binnen en begint daar te groeien en sporen te vormen. De typische ringworm-plekken zijn rood en rond en worden steeds groter. De randen zijn iets hoger, kunnen schilferen en soms zijn er kleine pukkeltjes te zien. De plekken gaan meestal vanzelf weer weg maar dat kan soms lang duren.

De verschijnselen:

Rode ronde plekken die overal op het lichaam kunnen voorkomen. Ook op de behaarde hoofdhuid. Bij mensen/kinderen met een verminderde weerstand kan de schimmel dieper in de huid doordringen en daar ernstige en pijnlijke huidontstekingen geven.

Hoe krijg je het?

Ringworm kan je krijgen door:

- Contact met de besmette huid en/of huidschilfers van een mens of dier met ringworm. Huidschilfers liggen op de grond, op de bekleding van stoelen of in de slaapplek van dieren
- Het samen gebruiken van kleren, petten, mutsen en hoofddoeken
- Het samen gebruiken van kammen, haarborstels, haarspeldjes of tondeuse
- Het samen gebruiken van knuffels, handdoeken en beddengoed.

Jonge kinderen met intensief contact met hond of kat kunnen gemakkelijk besmet raken. Mensen en dieren kunnen elkaar besmetten. Dit kan zolang de schimmelplekken niet behandeld worden

De tijd tussen besmet raken en klachten krijgen is 10 dagen tot 3 weken.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

- Ringworm is goed te behandelen met zalf of tabletten. De huisarts schrijft deze voor.
- Handen wassen na contact met dieren
- Draag alleen je eigen kleren, pet, muts of hoofddoek.
- Gebruik alleen je eigen kam, borstel, haarspeldjes en andere spullen voor het haar. Leer dit ook aan uw kinderen.
- Maak kammen, haarborstels en tondeuse na gebruik goed schoon, het liefst met 70% alcohol. Dit kun je kopen bij de drogist.
- Neem tafels, stoelleuning en vloeren af met een natte doek. Maak ze daarna droog.
- Was verkleedkleding en knuffels op 60 graden.
- Laat kinderen geen verkleedkleding aandoen totdat bij iedereen de klachten over zijn.
- Was je handen regelmatig met water en zeep.

Beleid van Monter Kinderopvang

Als het kind behandeld wordt met zalf of tabletten via de huisarts dan kan het naar een kindercentrum of school. Ringworm is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden. Heeft uw kind ringworm? Vertel het dan aan de pedagogisch medewerker. Zij kunnen in overleg met de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) andere ouders informeren. Ouders kunnen dan letten op de klachten van ringworm bij hun kind. Soms zijn extra maatregelen op school of kindercentrum nodig.

12. ROODVONK (SCARLATINA)

Wat is het?

Roodvonk is een besmettelijke ziekte veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus Pyogenes*, die vooral voorkomt bij kinderen in de leeftijd van 3 tot 6 jaar. In de zomermaanden komt het vaker voor.

De verschijnselen:

De klachten beginnen meestal met:

Hoge koorts

Braken

Hoofdpijn

Keelpijn

Daarna:

Felrode vlekjes op het lichaam, geen vlekjes bij de neus of mond

De huid met de vlekjes ziet eruit als rood kippenvel en voelt aan als schuurpapier

Ook op de tong verschijnen felrode puntjes, dit heet ook wel frambozentong

Na een paar dagen begint de huid te vervellen, vooral aan de vingers en tenen

Herstel van de ziekte treedt op na 7 tot 10 dagen

Hoe krijg je het?

De bacterie zit in de neus en keel van iemand die besmet is. Veel mensen dragen de bacterie bij zich zonder er ziek van te worden. Door hoesten, niezen en praten komen kleine druppeltjes met de bacterie in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Iemand met roodvonk is besmettelijk als de eerste klachten beginnen, al vóór er vlekjes zijn. Dit duurt totdat het vervellen van de huid over is. Medicijnen kunnen die tijd korter maken.

De tijd tussen besmet raken en ziek worden is 2 tot 7 dagen.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is geen inenting om de ziekte te voorkomen. Roodvonk gaat vanzelf over. Soms besluit een arts toch medicijnen te geven.

Bij hoesten of niezen:

- Gebruik een papieren zakdoek. Heb je geen papieren zakdoek bij de hand? Hoest dan in de plooi van je elleboog.
- Gebruik een zakdoek maar één keer, gooi de zakdoek direct weg.
- Was hierna je handen.
- Leer kinderen ook netjes te hoesten en te niezen.
- Het is niet nodig om bij iedereen die hoest of niest uit de buurt te blijven. Houd pasgeboren baby's wel uit de buurt van hoestende en niezende mensen.

Beleid van Monter Kinderopvang

Als het kind zich goed voelt kan het naar de kindercentrum komen. Roodvonk is al besmettelijk voordat iemand vlekjes krijgt. Heeft uw kind roodvonk? Vertel het aan de pedagogisch medewerker. Zij/hij kan in overleg met de GGD (Gemeentelijke Gezondheid Dienst) andere ouders informeren.

13. RS-VIRUS

Wat is het?

RS-virus is een luchtwegvirus, waardoor mensen ziek kunnen worden. Het virus komt in Nederland veel voor, vooral in de winter. Bijna alle jonge kinderen krijgen vóór hun derde levensjaar een infectie door RS-virus.

De verschijnselen:

Verkouden

Hoesten.

Soms zijn de klachten erger:

Benauwd

Koorts

Longontsteking

Oorontsteking, vooral bij kinderen

De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is 2 tot 8 dagen. Meestal is dit 5 dagen.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en zo besmet raken. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus ook op de handen of op bijvoorbeeld speelgoed terecht. Via de handen kan het virus in het oog of in de mond of neus komen. Zo kan iemand ook besmet raken.

Iemand die besmet is met RS-virus is besmettelijk voor anderen kort voordat de persoon ziek wordt. Kinderen jonger dan 2 jaar zijn langer besmettelijk (tot 3-4 weken) dan kinderen ouder dan 2 jaar (tot ongeveer 5 dagen). Volwassenen zijn meestal 5 tot 7 dagen besmettelijk. En mensen met een afweerstoornis zijn nog maanden na een infectie besmettelijk.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Het is moeilijk om te voorkomen dat iemand besmet raakt. Er is geen vaccin om de ziekte te voorkomen. Hier wordt wel aan gewerkt.

Wat kun je wel doen?

Bij hoesten of niezen:

- Gebruik een papieren zakdoek. Heb je geen papieren zakdoek bij de hand? Hoest dan in je elleboog.
- Gebruik een zakdoek maar één keer en gooi de zakdoek na gebruik weg.
- Was regelmatig je handen met water en zeep.
- Het is niet nodig om bij iedereen die hoest of niest uit de buurt te blijven. Houd pasgeboren baby's wel uit de buurt van hoestende en niezende mensen.
- Maak speelgoed dat kinderen in de mond nemen elke dag schoon. Dit kan met gewone schoonmaakmiddelen.

Beleid van Monter Kinderopvang

Als een kind zich goed voelt of voldoende hersteld is, kan het gewoon naar de kinderopvang of naar school. Contact met het virus, dat in de winter veel voorkomt als verwekker van bovenste luchtweginfecties, is niet te vermijden.

14. VIJFDE ZIEKTE (PARVOVIRUSINFECTIE)

Wat is het?

Vijfde ziekte is een besmettelijke vlekjesziekte. Mensen krijgen het door een virus. Vijfde ziekte komt vooral voor bij kinderen. Zij zijn er meestal niet erg ziek door.

De verschijnselen:

Bij kinderen beginnen de klachten meestal met:

- kleine rode vlekjes in het gezicht
- soms vuurrode wangen
- soms koorts
- de vlekjes kunnen zich verspreiden over het lichaam
- soms jeuken de vlekjes
- na ongeveer een week verdwijnen de vlekjes

De vlekjes kunnen nog een paar weken lang terugkomen, bijvoorbeeld door een warme douche, kou of drukte. Ze verdwijnen dan ook weer snel. Kinderen voelen zich meestal niet ziek.

De tijd tussen besmet raken en ziek worden is meestal 1 tot 3 weken.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Iemand met de vijfde ziekte kan andere mensen besmetten vanaf 1 week voordat hij ziek wordt, totdat de vlekjes verschijnen.

Vijfde ziekte is vooral besmettelijk als je lange tijd dicht bij iemand in de buurt bent die het virus heeft. Bijvoorbeeld in gezin, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of school.

Niet iedereen die in de buurt is geweest van iemand met de vijfde ziekte, wordt ziek.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is geen inenting om de ziekte te voorkomen. Wat kun je wel doen?

Bij hoesten of niezen:

- Gebruik een papieren zakdoek. Heb je geen papieren zakdoek bij de hand? Hoest dan in de plooi van je elleboog.
- Gebruik een zakdoek maar één keer.
- Gooi de zakdoek na gebruik weg.
- Was hierna uw handen.
- Het is niet nodig om bij iedereen die hoest of niest uit de buurt te blijven. Houd pasgeboren baby's wel uit de buurt van hoestende en niezende mensen.
- Leer kinderen ook netjes te hoesten en te niezen.

Beleid Monter Kinderopvang

Als het kind zich goed voelt dan kan het gewoon naar het Kindcentrum komen. Vijfde ziekte is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt.

15. WATERPOKKEN (VARISELLA)

Wat is het?

Waterpokken is een besmettelijke vlekjesziekte. Mensen krijgen waterpokken door een virus. De meeste mensen krijgen als kind waterpokken. Het is meestal een onschuldige kinderziekte. Iedereen kan waterpokken krijgen. Maar iemand die waterpokken heeft gehad, kan de ziekte niet opnieuw krijgen. Bijna alle volwassenen in Nederland hebben ooit al waterpokken gehad (95%).

De verschijnselen:

Meestal begint waterpokken met koorts en niet lekker voelen. Andere klachten zijn:

- Na 1 of 2 dagen ontstaan op de huid kleine rode bultjes.
- De bultjes worden blaasjes die erg kunnen jeuken.
- De blaasjes worden korstjes.
- De blaasjes kunnen op het hele lichaam zitten.
- Ze zitten vooral op het lijf, het gezicht en tussen de haren.
- Soms zitten de blaasjes ook in de mond. Dit kan erg pijnlijk zijn.

De klachten duren ongeveer tien dagen. Het virus kan op oudere leeftijd soms weer actief worden. Het kan dan gordelroos veroorzaken.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Het virus zit ook in het vocht dat in de blaasjes zit.

Waterpokken is heel besmettelijk. Al 2 dagen voordat de rode bultjes te zien zijn op de huid. Waterpokken blijft besmettelijk totdat de meeste blaasjes een korstje hebben. De tijd tussen besmet raken en ziek worden is ongeveer 10 dagen tot 3 weken.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Het is moeilijk om waterpokken te voorkomen. Iemand is al besmettelijk voordat hij klachten heeft.

Wat kun je wel doen?

Bij hoesten of niezen:

- Gebruik een papieren zakdoek. Heb je geen papieren zakdoek bij de hand? Hoest dan in de plooi van je elleboog.
- Gebruik een zakdoek maar één keer.
- Gooi de zakdoek na gebruik weg.

- Was hierna je handen.
- Het is niet nodig om bij iedereen die hoest of niest uit de buurt te blijven. Houd pasgeboren baby's wel uit de buurt van hoestende en niezende mensen.
- Leer kinderen ook netjes te hoesten en te niezen.

Beleid Monter Kinderopvang

Voelt het kind zich goed? Dan kan hij gewoon naar het kindercentrum. Waterpokken is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Kinderen met waterpokken kunnen beter niet zwemmen tot de blaasjes goed ingedroogd zijn. Het warme zwemwater kan de jeuk erger maken. Ook kunnen de wondjes van de waterpokken na zwemmen gaan ontsteken.

16. ZESDE ZIEKTE (EXANTHEMA SUBITUM)

Wat is het?

Zesde ziekte is een besmettelijke ziekte. Mensen krijgen het door een virus. Veel mensen hebben als kind de ziekte gehad. Iedereen kan zesde ziekte krijgen. Vooral kinderen onder de leeftijd van 2 jaar.

De verschijnselen:

De klachten beginnen meestal met:

Plotseling hoge koorts.

De koorts gaat na 3 tot 5 dagen weg

Daarna:

Rode vlekjes

De rode vlekjes beginnen in het gezicht, op de buik en de rug; daarna armen en nek.

De vlekjes jeuken niet en verdwijnen na 1 tot 2 dagen.

De tijd tussen besmet raken en ziek worden is 5 tot 14 dagen. Kinderen met zesde ziekte voelen zich meestal niet erg ziek.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Bij hoesten of niezen:

- Gebruik een papieren zakdoek. Heb je geen papieren zakdoek bij de hand? Hoest dan in de plooi van je elleboog.
- Gebruik een zakdoek maar één keer.
- Gooi de zakdoek na gebruik weg.
- Was hierna je handen met water en zeep.
- Het is niet nodig om bij iedereen die hoest of niest uit de buurt te blijven. Houd pasgeboren baby's wel uit de buurt van hoestende en niezende mensen.
- Zorg dat er de hele dag verse lucht binnen komt. Laat bijvoorbeeld een raam op een kier staan of zet het rooster in het raam open.
- Maak speelgoed dat kinderen in de mond nemen elke dag schoon. Dit kan met gewone schoonmaakmiddelen.

Behandeling is niet nodig. Zesde ziekte gaat vanzelf over.

Beleid van Monter Kinderopvang

Het is niet duidelijk hoe lang zesde ziekte besmettelijk is. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden.

Voelt het kind zich goed? Dan kan het gewoon naar een kindercentrum of school.

17. SCHURFT (SCABIËS)

Wat is het?

Scabiës of schurft is een besmettelijke aandoening die wordt veroorzaakt door de schurftmijt. Dit is een klein beestje dat je niet met het blote oog kunt zien. De mijt graaft gangetjes in de oppervlakte van de huid en legt daar eitjes. De huid geeft vervolgens allergische reactie op de mijt, waardoor je jeuk krijgt. Schurft gaat niet vanzelf over. Zonder behandeling blijven de mijten zich voortplanten. Daarom is het belangrijk dat je je laat behandelen. Oók om te voorkomen dat de klachten uitbreiden en anderen worden besmet.

De verschijnselen:

Jeuk die steeds erger wordt. Je kunt overal op het lichaam jeuk krijgen, vooral als het warm is en 's nachts

Blaasjes en rode bultjes, bijvoorbeeld tussen de vingers, op de polsen en voeten

Soms zijn er rode streepjes te zien op de huid. Dat zijn de gangetjes die de mijt graaft

Kinderen tot 4 jaar kunnen ook jeuk en bultjes op het hoofd krijgen

Hoe krijg je het?

Er is geen inenting en er zijn geen medicijnen om niet besmet te raken met schurft. In de meeste gevallen is het gewoon een kwestie van pech als je schurft krijgt. Je kunt wel op het volgende letten:

- Gebruik geen ongewassen kleding of beddengoed van een ander.
- Geen lichamelijk contact met iemand die schurft heeft.
- Gebruik op reis je eigen lakens/lakenzak.
- Draag beschermende kleding (zoals een T-shirt met lange mouwen en handschoenen) als je iemand met schurft verzorgt.

Schurft wordt vastgesteld door huidschilfers onder de microscoop te onderzoeken op de aanwezigheid van mijten en eitjes. Een huisarts of dermatoloog kan dit doen.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Om schurft te behandelen moet je Ivermectine tabletten slikken of Permetrine crème smeren. Je huisarts schrijft dit voor. Maar je kunt het ook kopen bij de apotheek.

Naast smeren of slikken moet je je kleren en beddengoed op 60 graden wassen of 3 dagen in een afgesloten zak stoppen.

Daarnaast is het heel belangrijk dat alle huisgenoten en nauwe contacten zich ook laten behandelen, en tegelijkertijd. Zelfs als ze (nog) geen klachten hebben. Alleen zo kunnen nieuwe besmettingen worden voorkomen.

Gebruik anti-histaminetabletten (tabletten tegen de jeuk), mentholpoeder of vette zalf ter verlichting van de jeuk. Heeft dit onvoldoende effect? Dan kun je eventueel contact opnemen met je (huis)arts.

Beleid Monter Kinderopvang

Behandel het kind eerst. Het kind kan 12 uur na de behandeling gewoon naar de kinderopvang of naar school. Informeer wel de leiding van het kindercentrum of de school. Mogelijk heeft je kind de schurft opgelopen op de crèche of op school, of andere kinderen of medewerkers besmet.

18. KOORTSLIP (HERPES LABIALIS)

Wat is het?

Koortslip, ook wel herpes labialis genoemd, is een veel voorkomende besmettelijke aandoening die wordt veroorzaakt door een virus. Het virus is van mens op mens overdraagbaar. De verschijnselen van een koortslip kunnen regelmatig terugkeren omdat het virus in het lichaam aanwezig blijft.

De verschijnselen:

Bij een koortslip krijg je een plekje met blaasjes, meestal op of rond je lippen

Je kunt de blaasjes ook op andere plekken krijgen, zoals op je neus, kin of ooglid

In de blaasjes zit vocht

Het plekje kan jeuken, tintelen, branden of pijn doen

Soms voelen mensen eerst een branderige pijn en komen daarna pas de blaasjes

Na 1 of 2 dagen drogen de blaasjes op. Er komen korstjes. Daarna gaat het plekje vanzelf weg, meestal binnen 10 dagen.

Hoe krijg je het?

Dit virus kun je krijgen van iemand met een koortslip. Het virus zit in het vocht van de koortslip.

Via de handen, knuffelen en kussen kun je het virus krijgen. Je kunt het ook krijgen als je spullen gebruikt van iemand met een koortslip. Zoals bestek, kopjes, een tandenborstel, handdoek of lippenbalsem.

Het virus in je lichaam kan actief worden door een van deze dingen:

- zonlicht
- zonnebank
- koorts
- verkoudheid
- keelontsteking
- als je wondjes aan je lippen krijgt

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

- Raak de koortslip niet aan.
- Zorg dat het kind de handen vaak wast met water en zeep. Zeker als je de blaasjes toch hebt aangeraakt. Droog je handen erna goed af.
- Maak kopjes, glazen en bestek goed schoon. Laat ze niet door anderen gebruiken.
- Gebruik voor het kind een aparte handdoek en tandenborstel.
- Zoen en knuffel niet.
- Probeer het kind niet aan de korstjes te laten krabben. Zo wordt een litteken voorkomen.
- *Gebruik eventueel speciale crème of een pleister, dit kan verzachtend werken.*

Beleid Monter Kinderopvang

Als het kind zich goed voelt kan het naar het Kindcentrum komen.

19. HAND-, VOET- EN MONDZIEKTE

Wat is het?

Hand-voet-mondziekte is een besmettelijke ziekte. Mensen krijgen het door een virus. De ziekte is meestal niet ernstig en komt regelmatig voor in Nederland.

Hand-, voet- en mondziekte is niet hetzelfde als mond- en klauwzeer. Dit komt alleen voor bij vee en wordt door een ander virus veroorzaakt.

De verschijnselen:

Lichte koorts

Misselijk voelen

Buikpijn

Braken

Keelpijn

Blaasjes in en rond de mond. Deze blaasjes zijn vaak pijnlijk. Ze maken eten en drinken lastig.

Rode vlekjes op de handen en voeten. De vlekjes veranderen in blaasjes. Dit kunnen er een paar zijn, maar ook wel 100.

Soms huiduitslag op de billen.

De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is meestal 3 tot 6 dagen.

Hoe krijg je het?

Hand-voet-mondziekte is erg besmettelijk. Mensen met hand-voet-mondziekte kunnen anderen besmetten vanaf 3 tot 7 dagen voordat de klachten beginnen en nog weken tot maanden daarna.

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Het virus zit ook in de ontlasting van iemand die het virus bij zich draagt. De ontlasting van iemand is dan besmettelijk.

Iemand die hand-voet-mondziekte heeft, kan anderen besmetten via de handen. Na bezoek aan het toilet kan het virus op bijvoorbeeld de wc-bril, de spoelknop, de kraan of de deurklink zitten. Hierdoor kan het virus via de handen in de mond terechtkomen. Via de handen kan het virus ook op speelgoed, bestek, servies en eten terechtkomen.

Ook door het vocht uit de blaasjes kan het virus via de handen in de mond terechtkomen.

Hand-voet-mondziekte gaat vanzelf over. Zijn de blaasjes in en rond de mond erg pijnlijk?

Overleg dan met je huisarts. De blaasjes verdwijnen meestal na 1 week.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Was de handen met water en zeep:

- voor het klaarmaken van eten of flesvoeding
- voor het eten
- nadat u naar het toilet bent geweest
- na het verwisselen van een luier of iemand op het toilet helpen
- na het schoonmaken, dus ook nadat u een vaatdoekje hebt gebruikt
- na aaien of knuffelen van dieren
- na hoesten, niezen of neus snuiten
- Houd de nagels kort
- Laat iemand die ziek is een eigen tandenborstel, washandje en handdoek gebruiken
- Laat iemand die ziek is geen eten klaarmaken voor anderen
- Maak geen eten klaar zolang je diarree hebt.
- Kleding of beddengoed waar ontlasting of braaksel in zit, kan in de wasmachine. Doe de wasmachine niet te vol. Was minimaal op 40 graden op het volledige wasprogramma. Droog dan de was in de droger of strijk de was zo heet mogelijk.
- Ventileer goed door ramen en deuren op een kier te laten.
- Maak speelgoed dat kinderen in de mond nemen elke dag schoon. Dit kan met gewone schoonmaakmiddelen.
- Probeer het vocht uit de blaasjes niet aan te raken.

Beleid Monter Kinderopvang

Voelt een kind zich goed? Dan kan het gewoon naar een kindercentrum of school. Hand-voet-mondziekte is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden. Vertel aan de pedagogisch medewerker dat het kind Hand-voet-mondziekte heeft.

20. BOF

Wat is het?

De bof is een besmettelijke ziekte. Mensen krijgen het door een virus. De klier die speeksel maakt is dan ontstoken. Deze klier zit bij het oor.

Heeft iemand 2 inenting tegen de bof gehad? Dan is hij goed beschermd tegen de ziekte. Soms krijgen de mensen die ingeënt zijn toch de bof. Door de inenting zijn ze er dan minder ziek door.

Sommige mensen hebben meer kans om ziek te worden:

- baby's tussen de 6 en 14 maanden oud,
- mensen die niet zijn ingeënt tegen de bof en de ziekte nog niet hebben gehad.

Sommige mensen kunnen erger ziek worden door de bof. Kinderen tussen 3 en 7 jaar oud hebben een kleine kans op hersenvliesontsteking.

De verschijnselen:

Niet iedereen die de bof heeft wordt ziek.

De klachten kunnen zijn:

Dikke wang en hals, vaak aan 1 kant van het gezicht

Pijn in of achter het oor, vooral bij kauwen en slikken

Droge mond

Koorts

Hoofdpijn

De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is 12 tot 25 dagen. Meestal ongeveer 17 dagen.

De bof gaat vanzelf weer over.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de neus en keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Iemand is al 1 of 2 dagen besmettelijk voordat hij zelf ziek wordt. De bof is besmettelijk tot 5 dagen na het begin van de klachten. Iemand kan de bof hebben zonder klachten.

Ook dan kan iemand anderen besmetten.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is een inenting om de ziekte te voorkomen. Deze inenting is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma.

Kinderen krijgen 2 keer een BMR-inenting (inenting tegen bof, mazelen en rodehond).

Ze krijgen er 1 als ze 14 maanden oud zijn en 1 als ze 9 jaar oud zijn.

Was regelmatig de handen. Nies in een papieren zakdoek en was daarna ook de handen.

Beleid Monter Kinderopvang

Voelt het kind zich goed? Dan kan het gewoon naar de kinderopvang of school. De bof is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden.

Voelt een volwassene met de bof zich goed? Dan kan hij weer naar het werk. Werk je in de zorg of met kleine kinderen? Overlegd dan eerst met uw werkgever, de bedrijfsarts of de GGD voor je weer gaat werken.

21. MAZELEN

Wat is het?

Mazelen is een besmettelijke vlekjesziekte. Mensen krijgen het door een virus. De meeste kinderen in Nederland worden ingeënt tegen mazelen. Daardoor komt de ziekte in Nederland niet veel meer voor.

De verschijnselen:

Mazelen begint plotseling. De klachten kunnen zijn:

Koorts

Niet lekker voelen

Verkouden en hoesten

Ontstoken ogen, waardoor iemand niet goed meer tegen licht kan

Kleine witte vlekjes in de mond

Na 3 tot 7 dagen komen vlekjes op de huid. Deze vlekjes komen eerst achter de oren en verspreiden daarna over het hele lichaam. De vlekjes voelen ruw, als schuurpapier. De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is 7 tot 14 dagen. Meestal is het 10 dagen.

Sommige mensen kunnen erger ziek worden van mazelen. Ze krijgen bijvoorbeeld een oorontsteking of longontsteking. Heel soms gaat iemand dood door mazelen.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de neus en keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken. Ook kun je besmet raken door indirect contact. Bijvoorbeeld door het aanraken van een deurknop.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is een inenting om de ziekte te voorkomen. De BMR (bof, mazelen, rodehond)-inenting (tegen bof, mazelen en rodehond) is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Kinderen krijgen twee inenting: als ze 14 maanden en als ze 9 jaar oud zijn.

Ben je niet ingeënt tegen mazelen en heb je contact gehad met iemand die mazelen heeft? Dan kan je alsnog een inenting krijgen. De inenting moet dan wel binnen 3 dagen na dit contact gegeven worden. Overleg hierover met de huisarts of de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst).

Beleid Monter Kinderopvang

Als je denkt dat je kind mazelen heeft, houd het dan thuis en bel de huisarts.

In overleg met de leiding van de kinderopvanglocatie wordt bepaald wanneer het kind weer naar de locatie kan komen.

22. RODEHOND (RUBELLA)

Wat is het?

Rodehond is een besmettelijke ziekte. Mensen krijgen het door een virus.

De meeste kinderen worden hiervoor ingeënt. Daarom komt de ziekte in Nederland niet veel meer voor.

De verschijnselen:

Niet iedereen die besmet is, wordt ziek. Vooral jonge kinderen krijgen bijna geen klachten.

Klachten van rodehond kunnen zijn:

Verkouden

Koorts

Rode vlekjes, eerst in het gezicht en op het lichaam, daarna op de armen en benen

Klieren in de nek worden dik en doen pijn

De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is 12 tot 23 dagen. Meestal 14 tot 16 dagen.

Hoe krijg je het?

Het virus zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Iemand met rodehond kan anderen besmetten:

- vanaf 10 dagen voordat er rode vlekjes zijn, en
- tot 7 dagen na het ontstaan van deze vlekjes.

Vlak voordat de rode vlekjes ontstaan, is iemand met rodehond het meest besmettelijk.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is een inenting om rodehond te voorkomen. Deze inenting is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. De inenting heet BMR: bof, mazelen, rodehond. De inenting wordt gegeven aan kinderen als ze 14 maanden oud zijn en als ze 9 jaar oud zijn. De inenting wordt op het consultatiebureau gegeven.

Wil je zwanger worden en ben je niet beschermd tegen rodehond? Dan kun je je laten inenten tegen rodehond. Je moet de inenting dan krijgen, minstens 1 maand voordat je zwanger wordt.

Werk je als vrouw in de zorg of met jonge kinderen? Dan heb je een grotere kans om met iemand met rodehond in contact te komen. Je kunt laten testen of je beschermd bent tegen rodehond. Dit kan via de huisarts. Het is belangrijk dat dit gebeurt voordat je zwanger raakt.

Ben je zwanger en niet beschermd tegen rodehond? Blijf dan uit de buurt van iemand met rodehond.

Beleid Monter Kinderopvang

Voelt een kind zich goed? Dan kan het gewoon naar een kindercentrum of school. Rodehond is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden.

Een volwassene met rodehond die zich goed voelt, kan gewoon werken. Werk je:

- in de zorg?
- met kleine kinderen?

Overleg eerst met de GGD/bedrijfsarts of met je werkgever voor je weer gaat werken.

23. KINKHOEST

Wat is het?

Kinkhoest is een infectie aan de luchtwegen die wordt veroorzaakt door een bacterie. Kinkhoest is een besmettelijke ziekte. De bacterie maakt een gifstof aan. Hierdoor ontstaan hoestbuien die tot 3-4 maanden kunnen aanhouden. Daarom wordt kinkhoest ook wel de '100-dagenhoest' genoemd.

De verschijnselen:

De klachten beginnen meestal met:

- Klachten die lijken op een gewone neusverkoudheid
- Koorts
- Langdurige hoestbuien, waarbij taai slijm wordt opgehoest

Na ongeveer 2 weken worden de hoestbuien erger, vooral 's nachts. Dat kan een opvallend blaffende hoest zijn. Tijdens de hoestbui kan iemand erg benauwd worden en gaan braken. Van die hoestbuien kan iemand erg moe worden. Na een paar weken wordt het hoesten langzaam minder.

Bij volwassenen lijkt kinkhoest vaak op een zware verkoudheid.

Bij jonge baby's zijn de klachten soms anders, zoals:

- Slecht eten
- Moeite met ademen
- Blauw aanlopen

De tijd tussen het besmet raken en ziek worden is meestal 7 tot 10 dagen.

Hoe krijg je het?

De bacterie zit in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten en niezen komen kleine druppeltjes met de bacterie in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet raken.

Kinkhoest is vooral besmettelijk aan het begin van de ziekte. Iemand weet dan vaak nog niet dat hij kinkhoest heeft. Iemand is besmettelijk tot 3 weken na het begin van de erge hoestbuien.

Vooraf jonge baby's die nog niet zijn ingeënt kunnen erg ziek zijn door kinkhoest.

Wat kunt u als ouder/verzorger doen?

Er is een inenting om de ziekte te voorkomen. Deze inenting is opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Kinderen krijgen deze inenting als ze 6 weken oud zijn en de inenting wordt herhaald als ze 3, 4 en 11 maanden oud zijn.

Kinderen krijgen de inenting op het consultatiebureau.

Beleid Monter Kinderopvang

Voelt een kind zich goed? Dan kan het gewoon naar een kindercentrum of school. Kinkhoest is al besmettelijk voordat iemand weet dat hij kinkhoest heeft. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden.

Een volwassene met kinkhoest die zich goed voelt, kan gewoon werken. Werk je met baby's of in de zorg? Overleg eerst met de GGD/bedrijfsarts of met je werkgever voor je weer gaat werken.